

Kravspesifikasjon: Implementering av lovendringer i VIGO

Nedtegnet 27.09.2017 av Kari Wennemo, inntaksleder i Oslo, etter gjennomgang i VIGO IKS ved faggruppe Inntak, i møte i Tromsø 19.09.2017, og etter testing med IST 26. og 27.10.2017
Versjon: 22112017

Dokumentet gjelder endringer i opplæringsloven som trådte i kraft 01.08.2017.
Endringene gjelder rett til videregående opplæring for ungdom ("ungdomsretten"), nærmere bestemt:

- tidsrommet for uttak av ungdomsretten
- omfanget av rettsutvidelse ved omvalg

Innhold:

1. Bakgrunn
2. Lovtolkningskilder
3. Hvem omfattes av lovendringen?
4. Hva må håndteres i VIGO?
5. Omvalg oppsummert
6. Ny rettsberegning i VIGO
7. Arbeidsgang – hva må gjøres?
8. Informasjon til søkerne om endret rettstype
9. Eksempler på ny rettsberegning
10. Eksempler på ny og gammel rettsberegning

1. Bakgrunn

Dokumentet gjelder endringer i opplæringsloven som trådte i kraft 01.08.2017.
Endringene gjelder rett til videregående opplæring for ungdom ("ungdomsretten"), nærmere bestemt:

- tidsrommet for uttak av ungdomsretten
- omfanget av rettsutvidelse ved omvalg

Ettersom inntaket til skoleåret 2017/2018 allerede var foretatt da lovendringene trådte i kraft, får de først virkning fra og med inntak og formidling til skoleåret 2018/2019.

2. Lovtolkningskilder:

- lovteksten (ligger på lovdata.no)
- forarbeid: Prop 79 L 2016-2017 (proposisjon til Stortinget, forslag til lovvedtak)
- forarbeid: Kunnskapsdepartementets høringsnotat av 14.11.2016

3. Hvem omfattes av lovendringen?

Det er ikke sagt noe fra statlig utdanningsmyndighet om hvem som omfattes av lovendringen, utover det som følger av selve lovteksten. Vi må derfor legge selve lovteksten til grunn, altså "24-årsgrensen". Ved inntaket til skoleåret 2018/2019 vil lovendringen følgelig omfatte søkere født 1994 eller senere, og som har igjen minst ett år av kvoten for ungdomsrett (med eller uten rettsutvidelser) ved inntak/formidling til skoleåret 2018/2019.

4. Hva må håndteres i VIGO?

Lovendringene medfører tre endringer som må håndteres i VIGO:

Opplæringsloven § 3-1 tredje ledd lyder nå:

"Retten til vidaregåande opplæring gjeld ut det skoleåret som tek til det året ein fyller 24 år."

Dette betyr:

- Det tidligere kravet om uttak av opplæringsretten i løpet av en sammenhengende periode på fem (seks) år er fjernet. Begrepet "frist" i gammel forstand opphører dermed, slik at det blir én variabel mindre å ta hensyn til i rettsberegningen.
- "24-års-grensen" har fått en ny definisjon og er i praksis utvidet med ett skoleår. Tidligere måtte retten tas ut innen utgangen av det året, dvs kalenderåret, som søkeren fylte 24 år, slik at hele skoleåret måtte være ferdig i det kalenderåret søkeren fylte 24 år. Nå holder det at skoleåret er påbegynt det kalenderåret søkeren fyller 24 år.

Opplæringsloven § 3-1 fjerde ledd lyder nå:

"Elevar har rett til å gjere eitt omval, og får då rett til utvida tid så dei kan fullføre opplæringa."

Dette betyr:

- **Nytt:** Elever som går på Vg1 i et nytt utdanningsprogram, etter først å ha gått på Vg1 og Vg2 i et annet utdanningsprogram, får nå **to** års utvidelse av ungdomsretten, mot tidligere ett år. **Førstegangs** omvalg på Vg1-nivå, etter Vg2, gir altså to års påslag på ungdomsretten. Dette er det eneste nye. Alt annet angående omvalg er som før. Merk: Elever som allerede har fått utvidet rett på grunn av omvalg etter tidligere regler (står med hake for "Utvidet rett omvalg/avvf" på 4S001 Elever), vil ikke få påslag på retten på nytt ved ny rettsberegning. Høsten 2017 må fylkene derfor vente med å kjøre 5A018 (omvalgsrapporten) til ny versjon av VIGO er installert, se pkt. 7. Arbeidsgang

5. Omvalg oppsummert:

- **Tidligere avklaringer og behandlingsregler i VIGO videreføres.**
"Grunnreglene" blir som i dag:
 - Programområde sjekkes på grunnkode (seks første posisjoner). Dvs at det å ta ulike varianter av et utdanningsprogram/programområde, ikke regnes som omvalg.
 - Elevkurs: Må ha brukt av retten for å få utvidet rett pga omvalg (berører både telledato for bruk av rett og kursprosent)
 - Kun førstegangs omvalg gir utvidet rett. Kan foreta flere omvalg, selv om lovteksten sier "eitt omval" men får ikke utvidet rett pga omvalg mer enn én gang.*Ref prop 79 L side 26: "Departementet foreslår at rett til utvida tid skal gjelde for eitt omval. Dette er like mange omval som i dag. Lovforslaget er ikkje til hinder for at fylkeskommunane let elevane velje om att fleire gonger."*

- **Hva er omvalg?**

Det er samme operasjonelle definisjon av omvalg som før (skriver seg fra implementering i VIGO ved innføring av omvalgsretten i 2001, ved arbeidsgruppe nedsatt av departementet og daværende VIGO-styre. Arbeidsgruppa bestod av representanter fra departementet og fylkene, ved Oslo og Akershus).

Eleven har foretatt omvalg hvis eleven:

- har gått på to forskjellige ordinære Vg1 to forskjellige skoleår og var elev per telledato for bruk av rett, eller
- har gått på to forskjellige ordinære Vg2 to forskjellige skoleår og var elev per telledato for bruk av rett, eller
- har avbrutt Vg3 i skole per telledato for bruk av rett eller senere, eller har avbrutt læreforhold i bedrift.

- **Bare førstegangs omvalg gir utvidet rett.**

Mer enn ett omvalg utløser ikke ytterligere utvidelse av retten. Hvis eleven foretar flere omvalg får eleven bare utvidet rett for det første omvalget.

- **Hvor mange år utvides ungdomsretten med?**

- Hvis eleven går på Vg1 i et nytt utdanningsprogram, etter først å ha gått på Vg1 i et annet utdanningsprogram, får eleven ett års utvidelse av retten.

Eks.: Vg1 stud.spes. , Vg1 bygg- og anleggsteknikk

- Hvis eleven går på Vg1 i et nytt utdanningsprogram, etter først å ha gått på Vg1 og Vg2 i et annet utdanningsprogram, får eleven **to års** utvidelse av retten.

Eks.: Vg1 stud.spes., Vg2 realfag, Vg1 bygg- og anleggsteknikk

- Hvis eleven går på et nytt Vg2, etter først å ha gått på Vg1 og et annet Vg2, får eleven ett års utvidelse av retten

Eks.: Vg1 helse- og oppvekstfag, Vg2 helsearbeiderfag, Vg2 barne- og ungdomsarbeiderfag

- Hvis eleven/lærlingen/lærekandidaten avbryter Vg3 får vedkommende ett års utvidelse av retten. Vedkommende må bruke rettsutvidelsen til et Vg3 for å få fullført videregående opplæring med ungdomsrett. Det ekstra året kan brukes til noe annet enn Vg3, men eleven/lærlingen/lærekandidaten får da ikke fullført opplæringen med ungdomsrett. (Intensjonen er selvfølgelig at året skal brukes til Vg3, men rettsutvidelsen må skje før inntak/formidling foretas, og det lar seg ikke gjøre å programmere på grunnlag av framtidige hendelser.)

- **Utvidet rett på grunn av omvalg gir ikke utvidet tidsramme for bruk av ungdomsretten**

Ungdomsretten gjelder ut det skoleåret som begynner det året søkeren fyller 24 år.

Dette gjelder også for utvidet rett på grunn av omvalg. Grensen for når søkeren kan bruke ungdomsretten utvides ikke selv om søkeren foretar et omvalg når hun/han nærmer seg 24 år. Det betyr at omvalg som foretas for sent ikke gir noen utvidelse av ungdomsretten.

6. Ny rettsberegning i VIGO

- Når lovendringene er implementert i VIGO, **må** hvert fylke kjøre ny rettsberegning i VIGO, i hvert fall fra og med skoleåret 2010-2011. Hvis man har hatt underårige elever på Vg1 (f.eks. fra den franske og tyske skolen i Oslo, som kan søke Vg1 når de er 15 år og har fullført fransk/tysk grunnskole), bør man kjøre ny rettsberegning fra og med skoleåret 2009-2010.
- Elever som allerede har fått lik eller større antall år med videregående opplæring, enn det antall år med ungdomsrett de får etter ny rettsberegning, vil få ny rettstype på enkelte Elevkurslinjer (rader), se eksempler på ny og gammel rettsberegning under pkt. 10. Elevkurs med rettstype I eller F vil bli konvertert til U i ny rettsberegning, dersom eleven har ungdomsrett etter nye bestemmelser, for disse skoleårene.
- Kolonnen på Elevkurs for beregnet rettstype (Rt b) med "historisk" (gammel) verdi, vil bli tatt vare på som låst kolonne (Rt g) inntil videre, i en overgangsperiode, slik at det er mulig å forstå søknadsbehandlingen tidligere år. Det samme gjelder feltene "kvote for ungdomsfrist" og "kvote for bruk av ungdomsfrist" i øvre del av Elevbildet. Disse blir låst og viser gammel verdi i grått felt
- Om feltet "Omvalgsinfo" øverst til høyre på Elevbildet:
OBS! Feltet er en funksjon som benyttes i selve utvidelsen av rett ved omvalg. Den vil vise omvalg med dagens data, det vil si det siste omvalget, også for elever som allerede har fått utvidet rett på grunn av omvalg (står med hake for dette). Og den vil da vise «feil» for den gruppen som har fått ett år ekstra allerede, men som nå ville fått to år ekstra. Selve rettsutvidelsen vil være riktig, men "Omvalgsinfo" viser det siste omvalget, og ikke det første omvalget (som var grunnlaget for rettsutvidelsen).

7. Arbeidsgang – hva må gjøres?

Dette må gjøres, og i denne rekkefølge:

- Felles DSF-vask av alle elever født 1994 eller seinere. Okt/nov. 2017
- Kjør 5A029 slik at DSF-kommune kommer over i Inntakskommune
- Kjør 5A019 rettsberegning etter gammel ordning fra og med 2009/2010, før oppgradering (evt. helt uten utvalg)
- Kjør oppgradering av ny versjon (27. november)
- Kjør 5A019 rettsberegning etter ny ordning fra og med 2009/2010 med logg på endring
- Kjør 5A018 Omvalg
OBS! **Må** vente til ny versjon er lagt inn - **årsak**: de som allerede har fått hake for omvalg blir ikke behandlet på nytt. Ved å vente med omvalgsrapporten til ny programvare er på plass, ivaretar vi elever som skal ha to års rettsutvidelse pga **førstegangs** omvalg etter Vg2 (Eks.: Vg1 stud.spes., Vg2 realfag, Vg1 bygg- og anleggsteknikk).
- Etter ny rettsoppdatering må det opprettes OT-linjer på dem som ikke hadde ungdomsrett fra tidligere. Dette fordi dette er et krav om OT-linje eller Elevkurs for å bli preutfyllt til påfølgende skoleår.
- Kjør 5A006 Preutfylling.

8. Informasjon til søkerne om endret rettstype

Det ligger oppdatert informasjon på vilbli.no om de nye rettsbestemmelsene (publisert av hovedredaksjonen, dvs PEDLEX). Informasjonsplikten er trolig generelt sett oppfylt gjennom dette, i tillegg til at alle lovendringer kunngjøres i "Norsk Lovtidend" og publiseres på lovdata.no.

Aktiv og individuell informasjon til dem som har fått tilbake ungdomsretten??

Når det gjelder informasjon utover dette, må det enkelte fylke selv vurdere om, og i hvilken grad, fylket aktivt vil informere ungdom som har fått ungdomsretten "tilbake" **for skoleåret 2018/2019**, etter å ha vært uten ungdomsrett det/de foregående skoleår. Fylkene bør kartlegge historikken til denne gruppa nærmere, før man eventuelt beslutter å sende dem brev eller kontakter dem individuelt på annen måte. Om man velger å informere noen individuelt om at de har fått tilbake ungdomsretten, bør man også vurdere om man bare skal gå aktivt ut med informasjon til en delmengde av dem, for eksempel de yngste, eller de som ikke har vært ute av videregående opplæring veldig lenge. Og om man velger dette, bør man samtidig informere om hvor mye hver enkelt har igjen av ungdomsretten, og når den senest må brukes.

Programmet ble testet 26. – 27.10.2017 på Oslos database.

Oppslag av elever i ulike aldersgrupper understreket behovet for å trå forsiktig når det gjelder individuell informasjon til elever som har fått tilbake ungdomsretten. Vi fant mange elever i følgende kategorier:

- Tilflyttere med mangelfull registrering i fraflyttingsfylket
- Elever med uriktig (for lav) kursprosent i tilrettelagtgrupper. Framstår uriktig med 0 på bruk av rett.
- Elever tatt inn til Vg2/Vg3 på grunnlag av utenlandsk utdannings, som ligger uten elevkurs for utenlandsåret
- Elever som har fullført og bestått videregående opplæring som privatister, uten å ha brukt opp ungdomsretten.
- Elever som har fått manuell rettsutvidelse av fylket for å kunne fullføre opplæringen påfølgende år, f.eks. "ulovfestet" rettsutvidelse på grunn av sykdom, men som ikke har benyttet seg av rettsutvidelsen
- Elever med ubenyttet rettsutvidelse på grunn av avbrutt Vg3

Årsaken til at vi finner mange i de tre siste kategoriene, er først og fremst bortfallet av 5-årsfristen. Nå som den er opphevet (i praksis for alle født 1994 eller senere ved inntaket til skoleåret 2018/2019, se pkt. 3) står alle som ikke har benyttet seg av en rettsutvidelse plutselig med ungdomsrett igjen, selv om rettsutvidelsen har skjedd under den forutsetning at den skulle brukes innenfor daværende frist.

Ved inntaket til skoleåret 2018/2019 kan problemstillingen om informasjon til dem som har fått tilbake ungdomsretten kun gjelde elever født 1994-1999. (Elever født 2000-2002 vil uansett ha ungdomsrett skoleåret 2018/2019.)

9. Eksempler på ny rettsberegning

**Eksempel 1: Søker født 2002. Fyller 24 år i 2026.
Avgangsåar grunnskole 2018.**

År	Bruk rett	Ungdomsrett?
18-19 Vg1	1	Ja
19-20 Vg2	1	Ja
20-21 Vg3	1	Ja
21-22	-	Nei
22-23	-	Nei
23-24	-	Nei
24-25	-	Nei
25-26	-	Nei
26-27	-	Nei

Det vanligste forløpet!

**Eksempel 2: Søker født 2002. Fyller 24 år i 2026.
Avgangsåar grunnskole 2018.**

År	Bruk rett	Ungdomsrett?
18-19 Venteår	0	Ja
19-20 Venteår	0	Ja
20-21 Vg1	1	Ja
21-22 Venteår	0	Ja
22-23 Venteår	0	Ja
23-24 Venteår	0	Ja
24-25 Venteår	0	Ja
25-26 Vg2	1	Ja
26-27 Vg3	1	Ja

Poenget: Har god tid til å ta ut retten.

**Eksempel 3: Søker født 2002. Fyller 24 år i 2026.
Avgangår grunnskole 2018.**

År	Bruk rett	Ungdomsrett?
18-19 Venteår	0	Ja
19-20 Venteår	0	Ja
20-21 Vg1	1	Ja
21-22 Venteår	0	Ja
22-23 Venteår	0	Ja
23-24 Venteår	0	Ja
24-25 Venteår	0	Ja
25-26 Vg2	1	Ja
26-28 Vg3 lærefag	1	Ja

Poenget: 2 års læretid er lik 1 år i juridisk forstand; 50 % opplæring og 50 % verdiskapning

**Eksempel 4: Søker født 2002. Fyller 24 år i 2026.
Avgangår grunnskole 2018.**

År	Bruk rett	Ungdomsrett?
18-19 Venteår	0	Ja
19-20 Venteår	0	Ja
20-21 Venteår	0	Ja
21-22 Venteår	0	Ja
22-23 Venteår	0	Ja
23-24 Vg1	1	Ja
24-25 Venteår	0	Ja
25-26 Venteår	0	Ja
26-27 Vg2	1	Ja
27-28 Vg3	-	Nei

Poeng: Har overskredet "aldersgrensen". (Men vil i dette tilfellet ha voksenrett 27-28 etter oppl. § 4A-3, pga ikke fullført videregående opplæring, og fyller 25 år i 2027.)

**Eksempel 5: Søker født 2002. Fyller 24 år i 2026.
Avgangår grunnskole 2018.**

År	Bruk rett	Ungdomsrett?
18-19 Venteår	0	Ja
19-20 Venteår	0	Ja
20-21 Venteår	0	Ja
21-22 Vg1 HS	1	Ja
22-23 Venteår	0	Ja
23-24 Venteår	0	Ja
24-25 Vg2 helsearb.fag, sl. 3/12	1	Ja
25-26 Vg2 helsearb.fag	1	Ja
26-27 Vg3 lærefag	-	Nei

Poenger:

- Bruker av retten skoleåret 24-25 pga elev per 1.11 (telledato for bruk av rett)
- Lovendringen innebærer ingen rettsutvidelse. Kun bortfall av 5-årsfristen og et års utvidelse av "aldersgrensen".

**Eksempel 6: Søker født 1994. Fyller 24 år i 2018.
Avgangår grunnskole 2010.**

År	GAMMEL BEREGNING			NY BEREGNING	
	Rettstype	Bruk rett	Bruk frist	Rettstype	Bruk rett
10-11 Vg1 HS	U	1	1	U	1
11-12 Vent	U	0	1	U	0
12-13 Vent	U	0	1	U	0
13-14 Vent	U	0	1	U	0
14-15 Vg2 barn/ungd.	U	1	1	U	1
15-16	I			U	0
16-17	I			U	0
17-18 Vg3 påbygg	I	-	-	U	1
18-19 Vg3 lærefag	I	-	-	I	-

Poeng: Rettsbruken beregnes på nytt når lovendringen blir implementert i VIGO

Utvidet rett pga omvalg, oppl. § 3-1 fjerde ledd

**Eksempel 7: Søker født 2002. Fyller 24 år i 2026.
Avgangår grunnskole 2018.**

År	Bruk rett	Ungdomsrett?
18-19 Vg1 BA	1	Ja
19-20 Venteår	0	Ja
20-21 Venteår	0	Ja
21-22 Venteår	0	Ja
22-23 Venteår	0	Ja
23-24 Venteår	0	Ja
24-25 Vg1 TP	1	Ja
25-26 Vg2 kjøretøy	1	Ja
26-28 Vg3 lærefag	1	Ja

Får et års påslag på retten på grunnlag av førstegangs omvalg etter Vg1. Får gjennomført opplæringsløpet med ungdomsrett.

**Eksempel 8: Søker født 2002. Fyller 24 år i 2026.
Avgangår grunnskole 2018.**

År	Bruk rett	Ungdomsrett?
18-19 Vg1 BA	1	Ja
19-20 Venteår	0	Ja
20-21 Venteår	0	Ja
21-22 Venteår	0	Ja
22-23 Venteår	0	Ja
23-24 Venteår	0	Ja
24-25 Venteår	0	Ja
25-26 Vg1 TP	1	Ja
26-27 Vg2 kjøretøy	1	Ja
27-29 Vg3 lærefag	-	Nei

**Poenget: Omvalget foretas for sent til å gi rettsutvidelse.
Stoppes av "aldersgrensen".**

**(Men vil i dette tilfellet ha voksenrett fra 2027 etter oppl.
§ 4A-3, pga ikke fullført videregående opplæring, og fyller 25 år i 2027.)**

Eksempel 9: Søker født 2002. Fyller 24 år i 2026.

Avgangsår grunnskole 2018.

År	Bruk rett	Ungdomsrett?
18-19 Venteår	0	Ja
19-20 Venteår	0	Ja
20-21 Vg1 HS	1	Ja
21-22 Vg2 barn/ungd.	1	Ja
22-23 Vg1 BA	1	Ja
23-24 Vg2 byggteknikk	1	Ja
24-26 Vg3 lærefag	1	Ja

Poenget:

Får to års påslag på retten på grunnlag av førstegangs omvalg etter Vg2 (til Vg1 i et nytt utdanningsprogram), og kan fullføre opplæringsløpet med ungdomsrett. **Tilgodesees av lovendringen.**

Eksempel 10: Søker født 2002. Fyller 24 år i 2026.

Avgangsår grunnskole 2018.

År	Bruk rett	Ungdomsrett?
18-19 Vg1 ST	1	Ja
19-20 Vg1 HS	1	Ja
20-21 Vg2 barn/ungd.	1	Ja
21-22 Vg1 DH	1	Ja
22-23 Vg2 frisør	-	Nei
23-25 Vg3 lærefag	-	Nei

Poenget: Kun førstegangs omvalg gir påslag på retten, selv om eleven foretar enda et omvalg senere.

**Eksempel 11: Søker født 2002. Fyller 24 år i 2026.
Avgangår grunnskole 2018.**

År	Bruk rett	Ungdomsrett?
18-19 Venteår	0	Ja
19-20 Venteår	0	Ja
20-21 Vg1 ST	1	Ja
21-22 Vg1 MD	1	Ja
22-23 Vg1 DH	1	Ja
23-24 Vg1 HS	1	Ja
24-25 Vg2 helserarb.fag	-	Nei
25-26 Vg3 lærefag	-	Nei

Poenget: Fremdeles lov til å gjøre flere omvalg, men bare det første utløser rettsutvidelse.

Prop 79 L: "Departementet foreslår at rett til utvida tid skal gjelde for eitt omvalg. Dette er like mange omval som i dag. Lovforslaget er ikkje til hinder for at fylkeskommunane let elevane velje om at fleire gonger."

**Eksempel 12: Søker født 2002. Fyller 24 år i 2026.
Avgangår grunnskole 2018.**

År	Bruk rett	Ungdomsrett?
18-19 Vg1 ST	1	Ja
19-20 Vg1 ST	1	Ja
20-21 Vg1 HS	1	Ja
21-22 Vg2 helsearb.fag	1	Ja
22-24 Vg3 lærefag	-	Nei

Poenget: Kun **omvalg gir påslag på retten. Får ingen rettsutvidelse ved å gå samme Vg1 (ST) om igjen. Omvalg på samme nivå, her fra Vg1 ST til Vg1 HS, gir kun **ett** års rettsutvidelse, selv om eleven har gått to år på Vg1 ST før Vg1 HS.**

10. Eksempler på ny og gammel rettsberegning

Eks: A

Født 1994	Avg GS: 2010	Gammel			Ny	
		Forløp	Rettstype	Bruk rett	Bruk Frist	Rettstype
20102011	Vg1 HS	U	1	1	U	1
20112012	Vent	U		1	U	
20122013	Vent	U		1	U	
20132014	Vent	U		1	U	
20142015	Vg2 HSBUA2	U	1	1	U	1
20152016		I			U	
20162017		I			U	
20172019	Vg3 Lærefag	I			U	1

Eks: B

Født 1994	Avg GS: 2010	Gammel			Ny	
		Forløp	Rettstype	Bruk rett	Bruk Frist	Rettstype
20102011	Vg1 HS	U	1	1	U	1
20112012	Vent	U		1	U	
20122013	Vent	U		1	U	
20132014	Vent	U		1	U	
20142015	Vg1 BA	U	1	1	U	1
20152016	Vg2 BAKEM2	I			U	1
20162017	Vg3 PBPBY3	F			U	1
20172018						

Viser at gammel og ny beregning gir ulikt resultat

Eks: C

Født 1996	Avg 2012	Gammel			Ny	
		Forløp	Rettstype	Bruk rett	Bruk Frist	Rettstype
20122013	Vg1 BA	U	1	1	U	1
20132014	Vg1 EL	U	1	1	U	1
20142015	vent	U		1	U	
20152016	vent	U		1	U	
20162017	Vg1 STUSP1	U	1	1	U	1
20172018	Vg2 STSSA2	I			U	1
20182019		F			I	

Kommer uheldig ut.

Det enkelte fylke må finne disse og sette Fullføringsrett manuelt.

Eks: D

Født 1998	Avg 2012	Gammel			Ny		
		Rettsstype	Bruk rett	Bruk Frist	Rettsstype	Bruk rett	Bruk Frist
20142015	Vg1 EL	U	1	1	U	1	
20152016	Vg1 TP	U	1	1	U	1	
20162017	Vg1 HS	U	1	1	U	1	
20172018	Vg1 DH	U	1	1	U	1	
20182019		I			I		

Poeng: Fremdeles lov til å gjøre flere omvalg, men bare første gangs omvalg utløser rettsutvidelse

Ref Prop 79 L side 26, "Departementet foreslår at rett til utvida tid skal gjelde for eitt omvalg. Dette er like mange omval som i dag. Lovforslaget er ikkje til hinder for at fylkeskommunane let elevane velje om att fleire gonger"

Eks E

Født 1998	Avg 2014	Gammel			Ny		
		Rettsstype	Bruk rett	Bruk Frist	Rettsstype	Bruk rett	Bruk Frist
20142015	Vg1 HS	U	1	1	U	1	
20152016	Vg2 HSBUA2	U	1	1	U	1	
20162017	Vg1 DH	U	1	1	U	1	
20172018	Vg2 DHFRI2	U	1	1	U	1	
20182020	Vg3 Frisør	I			I	1	

Poeng: Omvalget ble foretatt før den siste lovendringen. Eleven har fått rettsutvidelse etter daværende omvalgsbestemmelse (maks ett års rettsutvidelse pga omvalg), og står allerede i VIGO med hake for fått utvidet rett pga omvalg. Den nye omvalgsbestemmelsen gis ikke tilbakevirkende kraft.

Eks F

Født 1998	Avg 2014	Gammel			Ny		
		Rettsstype	Bruk rett	Bruk Frist	Rettsstype	Bruk rett	Bruk Frist
20142015	Vg1 HS	U	1	1	U	1	
20152016	Vg1 ST	U	1	1	U	1	
20162017	Vg2 STSSA2	U	1	1	U	1	
20172018	Vg1 DH	U	1	1	U	1	
20182019	Vg2 DHFRI2	I			I		
20192021	Vg3 Lærefag	F			F		

Poeng: kun førstegangs omvalg gir utvidet rett

Eks G

Født 1996	Avg 2012	Gammel			Ny	
		Forløp	Rettstype	Bruk rett	Bruk Frist	Rettstype
20122013	Vg1 HS	U	1	1	U	1
20132014	Vg2 HSBUA2	U	1	1	U	1
20142015	Vg2 HSHEA2	U	1	1	U	1
20152016	Vg3 PBPBY3	U	1	1	U	1
20162018	Vg3 Lærefag	I			I	

Poeng: kun førstegangs omvalg gir utvidet rett, selv om omvalget foretas på Vg2/Vg3-nivå

Eks H

Født 1996	Avg 2012	Gammel			Ny	
		Forløp	Rettstype	Bruk rett	Bruk Frist	Rettstype
20122013	Vg1 HS	U	1	1	U	1
20132014	Vg2 HSBUA2	U	1	1	U	1
20142015	Vg3 PBPBY3	U	1	1	U	1
20152017	Vg3 Lærefag	U	1	1	U	1

OBS! Avbrutt Vg3 etter telledato for bruk av rett

Eks I

Født 1996	Avg 2012	Gammel			Ny	
		Forløp	Rettstype	Bruk rett	Bruk Frist	Rettstype
20122013	Vg1 HS	U	1	1	U	1
20132014	Vg2 HSBUA2	U	1	1	U	1
20142015	Vg3 PBPBY3	U	1	1	U	1
20152016	Vg1 ST	U	1	1	U	1
20162017	Vg2 STSSA2	I			I	

OBS! Avbrutt Vg3 etter telledato for bruk av rett gir kun ett års rettsutvidelse.

Ref prop 79 L side 26, som viser at lovforslaget om større utvidelse av retten (enn tidligere) bare gjelder omvalg på Vg1-nivå, etter Vg2